

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор школи
Ю. Дубовецький
2020р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА СЕРЕДНЬОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ І-ІІІ
СТУПЕНІВ №42 м. Києва

НА 2020-2021 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Схвалено

на засіданні педагогічної ради

(протокол №6 від 28 серпня 2020)

Пояснювальна записка

Освітня програма середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів №42 м. Києва окреслює єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих навчальним закладом для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами початкової, базової і повної загальної середньої освіти.

Освітня програма середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів №42 м. Києва розроблена відповідно до:

- Закону України «Про освіту»;
- Постанови Кабінету Міністрів України
 - від 24.07.2019 №688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти»;
 - наказу Міністерства освіти і науки України
 - від 21.03.2018 № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»;
 - листа Міністерства освіти і науки України
 - від 27.03.2018 № 1/9-181 «Щодо освітніх програм»;
- Типової освітньої програми Нової української школи, є розробленої авторським колективом під керівництвом Савченко О.Я.

Освітня програма середньої загальноосвітньої школи №42 м. Києва містить:

- призначення закладу загальної середньої освіти та засіб його реалізації;
- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей або предметів, дисциплін тощо, логічну послідовність їх вивчення;
- форми організації освітнього процесу;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- навчальний план, його обґрунтування та програмне забезпечення.

Призначення закладу загальної середньої освіти та засіб його реалізації

Середня загальноосвітня школа I-III ступенів №42 м. Києва згідно зstatutu, затвердженого наказом департаменту освіти і науки Київської міської ради від 13.02.2013р № 70 – це загальноосвітній навчальний заклад, що забезпечує реалізацію права громадян на здобуття початкової, базової та повної загальної середньої освіти; це триступеневий навчальний заклад: I ступень – 1-4 класи – початкова освіта, загальноосвітні класи; II ступень – 5-9 класи – базова освіта: загальноосвітні класи; III ступень – 10-11 класи – повна загальна середня освіта.

Головною метою Заклад загальної середньої освіти №42 м. Києва є забезпечення реалізації права громадян на здобуття загальної середньої освіти в обсязі Державного стандарту, пошук, навчання, виховання та розвиток обдарованих та здібних дітей шляхом загальноосвітньої та спеціальної підготовки через поглиблене та профільне навчання на основі національної культури, звичаїв та традицій; прилучення учнів до скарбниці національних,

духовних і етнічних цінностей в ім'я збагачення інтелектуального, творчого, культурного потенціалу України.

У середній загальноосвітній школі №42 м. Києва визначена українська мова навчання.

Кількість класів: 1 кл. – 7, 2 кл. – 6, 3 кл. – 5.

Орієнтовна кількість учнів: 1 кл. – 217 учнів, 2 кл. – 182 учнів, 3 кл. – 173 учні.

Режим роботи школи на 2020/2021 навчальний рік – п'ятиденний.

У 1-3-х класах, заняття проводяться у першу зміну.

Тривалість уроків для 1-х класів – 35 хвилин, 2-3-х класах – 40 хвилин.

Освітній процес у закладі загальної середньої освіти №42 м. Києва буде організований в межах 2020/2021 навчального року, що розпочинається у День знань – 1 вересня 2020 року і закінчується у межах часу, передбаченого навчальним планом, але не пізніше 1 липня 2021 року.

Навчальні екскурсії учнів організовуються відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 № 1/9-61.

Загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів закладів загальної середньої освіти складає 805 годин/навчальний рік, 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, 3-х класів – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу І ступеня (далі – навчальний план).

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколошньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань,

усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколошній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечної та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою

Період життя дитини від шести до семи років визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різnobічного освоєння навколошньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей або предметів, дисциплін тощо, логічну послідовність їх вивчення

Відповідно до мови навчання у закладі передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання (таблиці 1).

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Освітні програми можуть мати корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами. Для дітей з особливими потребами тривалість здобуття початкової освіти може бути подовжена.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання в загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-об'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального

характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (балльному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми та запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми та ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваннями результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

У навчальному плані (додаток 1) встановлено погодинне співвідношення між окремими предметами, визначено гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план охоплює інваріативну складову, сформовану на державному рівні, та обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти. Інваріативна складова навчального плану передбачає реалізацію освітніх галузей базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети:

Освітня галузь	Предмет
Мовно-літературна	Українська мова і література Іноземна мова (англійська мова)
Математична	Математика
Природничо-громадянська	Я досліджую світ

історична, здоров'язбережувальна	соціальна,	
Фізкультурна	Фізична культура	
Технологічна	Дизайн і технології	
Мистецька	Образотворче мистецтво Музичне мистецтво	

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять.

Варіативна складова навчального плану для 1-3-их класів використовується на підсилення предметів інваріантної складової:

- українська мова (+35 годин),
- математика 3 класи (+35 годин).

Для учнів 2-3-их класів, враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, частина навчального навантаження у навчальному предметі «Фізична культура» (1 година на тиждень) використовується для вивчення навчального предмета «Фізична культура (плавання)», що забезпечує рухову активність учнів.

Форми організації освітнього процесу

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
Суспільствознавство
Мистецтво
Математика
Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних

очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

У 1-3 их класах здійснюється поділ класів на групи при вивчені окремих предметів відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002р. №128.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;
навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

новлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу початкової освіти має передбачати досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти №42 м. Києва, сформована на основі Типової освітньої програми.

Навчальний план, його обґрунтування та програмне забезпечення

На основі освітньої програми закладу освіти, складено та затверджено навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу

Директор

Ю.Дубовецький
Юрій ДУБОВЕЦЬКИЙ

Таблиця 1

**Навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання
на 2020-2021 навчальний рік
середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів №42 м. Києва**

Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на рік			
		1 А, 1Б, 1В, 1Г, 1Д, 1Е, 1Є	2А, 2Б, 2В, 2Г, 2Д, 2Є	3А, 3Б, 3В, 3Г, 3Д	
Мовно-літературна:		315+35	8+1	350	10+1
Українська мова і література		245+35	7+1	245+35	7+1
Іншомовна (англійська мова)		70	2	70	3
Математична		140	4	140	4
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі		105	4	105	5
Технологічна		35	1	35	1
Інформатична				35	1
Мистецька		70	2	70	2
Фізкультурна*		105	3	70	2
Фізична культура				35	1
Фізична культура (плавання)					35
Усього		805		805	805
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-	-	-
Загальнорічна кількість навчальних годин		805	23	875	25
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	20/700	20	22/770	22	23/805
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансиються з бюджету (без урахування поділу на групи)	805	23	875	25	910

Директор

Ю. Дубовецький Юрій ДУБОВЕЦЬКИЙ

Освітня програма в обсязі 9 (дев'ять) сторінок пронумерована, прошнурювана, скріплена печаткою

28 серпня 2020 р.

Директор

М.П.

Юрій ДУБОВЕЦЬКИЙ

